

Datum

2020-04-17

Diariernr (åberopas)

A128.318/2020

Saknr

000

Er referens

Ju2020/00975/L7

Polismyndigheten
Rättsavdelningen

Tillju.remissvar@regeringskansliet.seKopia tillJu.17@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Behandling av känsliga personuppgifter i testverksamhet

Övergripande synpunkter

Polismyndigheten tillstyrker promemorians förslag till ändring i utlänningsdatalagen (2016:27). Som framgår i promemorian är det i flera fall absolut nödvändigt att behandla känsliga personuppgifter i testverksamhet. Polismyndigheten invänder emellertid mot förslaget att lagändringen ska träda i kraft först den 1 januari 2021. Lagändringen bör i stället träda i kraft den 1 augusti 2020.

Om behovet av tester

Under de senaste åren har en rad EU-rättsakter tagits fram som rör utlänningars inresa, utresa och vistelse inom medlemsstaternas territorium och som innehåller bestämmelser som möjliggör eller kräver behandling av ansiktsbilder och fingeravtryck, bl.a. vid införande av ett nytt Entry Exit System (EES) och vid sökningar i andra EU-informationssystem. Vissa kontroller mot Schengen information system (SIS) ska dessutom kunna göras för brottsbekämpande syften. Regeringen har vidare i lagrådsremiss om Vissa identitetsfrågor inom utlänningsrätten lämnat förslag som innebär att fotografi och fingeravtryck från den 1 juli 2020 ska kunna tas upp och jämföras även vid inre utlänningskontroller enligt utlänningslagen (2005:716).

För att Polismyndigheten ska kunna leva upp till de krav som ställs i ny unionsrätt och nationell rätt behöver hårdvara upphandlas, system utvecklas och olika tester kontinuerligt kunna genomföras. Polismyndighetens testverksamhet måste också kunna bedrivas enligt den tidsplan som tagits fram inom det europeiska samarbetet. Den tidsplanen innebär att samtliga medlemsstater ska delta i samma tester under samma tidsperiod när nya funktioner prövas ut.

Tidigare ikraftträdande och några förtydliganden behövs

Den ändring i utlänningsdatalagen som nu föreslås för att möjliggöra behandling av känsliga personuppgifter i testverksamhet ska enligt promemorian träda i kraft först den 1 januari 2021. Det blir emellertid för sent i förhållande till tidsplanen inom det europeiska samarbetet och det föreslagna

Postadress

Polismyndigheten
Box 12256
102 26 Stockholm

Besöksadress

Polhemsgatan 30
Stockholm

Telefon

114 14

Webbplats

polisen.se

E-post

registrator.kansli@polisen.se

ikraftträdandedatumet för ändringar i utlänningslagen avseende inre utlänningskontroller.

Innan Polismyndigheten kan utföra tester tillsammans med myndigheter i andra medlemsstater behöver myndigheten först säkerställa att hårdvara i form av bl.a. fingeravtrycksläsare och kameror uppfyller de tekniska kraven för upptagning av fingeravtryck respektive fotografi. Den egna verksamheten behöver också förberedas på de nya processerna vid gränskontroll och inre utlänningskontroller. Flera nationella tester behöver därför vara färdiga senast den 31 december 2020. Mot den bakgrunden bör den nu föreslagna ändringen i utlänningsdatalagen träda i kraft den 1 augusti 2020.

I det fortsatta lagstiftningsarbetet efterfrågar Polismyndigheten ett klagörande i frågan om kontroller av hårdvara för enbart för upptagning av fotografi eller fingeravtryck medför en behandling av biometriska uppgifter. Redan när digitala fotografier och fingeravtryck tas upp behöver de vara av sådan kvalitet att de därefter kan användas för sökning. Blir den nu föreslagna regleringen om tester med känsliga personuppgifter som tas upp vid gränskontroll och inre utlänningskontroll tillämplig även om ingen programvara för jämförelse används? Ny hårdvara för upptagning av fingeravtryck behöver prövas ut senast i augusti 2020. Detta för att Polismyndigheten ska kunna möta SIS-förordningarnas tekniska krav och krav på att kunna genomföra sökningar med fingeravtryck från den 28 december 2020, men också för att Polismyndigheten ska kunna möta kommande krav och gällande tidsplaner för genomförande av bl.a. EES-förordningen. Vissa tekniska kontroller kan visserligen utföras utan att personuppgifter behandlas. Om den nu aktuella bestämmelsen ska tillämpas vid kontroll av hårdvaran för upptagning av fotografi och fingeravtryck i samband med gränskontroll och inre utlänningskontroll behöver lagstiftningen emellertid träda i kraft den 1 augusti 2020.

I det fortsatta lagstiftningsarbetet efterfrågar Polismyndigheten även ett klagörande av tillämpningsområdet för den aktuella bestämmelsen i utlänningsdatalagen. Inom ramen för det europeiska samarbetet kommer centrala tester att utföras med fotografi eller fingeravtryck som kommer att tas upp i Sverige av Polismyndigheten och jämföras mot uppgifter i EU-informationssystemen (bl.a. centrala EES-systemet och centrala SIS). Omfattas även sådana jämförelser som tekniskt sett kommer att utföras i de centrala EU-systemen, dvs. inte i Sverige eller i Polismyndighetens egen it-miljö, av tillämpningsområdet för den nu aktuella bestämmelsen i utlänningsdatalagen?

Om lagändringen är nödvändig för de ovan beskrivna kontrollerna av hårdvara för upptagning av fotografi och fingeravtryck, kommer Polismyndighetens planerade förberedelser inför de centrala testerna att behöva bedrivas på kort tid. Detta gäller även med ett ikraftträdande av den föreslagna lagändringen den 1 augusti 2020. Myndigheten kommer dels att behöva bedriva kontroll- och testverksamhet vid flera gränsövergångar samtidigt, dels att behöva utveckla teknik och arbetssätt för upptagning och jämförelser av både fotografi och fingeravtryck parallellt i stället för stegvis.

Rättsavdelningen

I detta sammanhang bör det också framhållas att andra svenska myndigheter är beroende av Polismyndighetens tester och implementering av nödvändig hårdvara innan de nya EU-rättsakterna kan börja tillämpas. Det är även av det skälet viktigt att Polismyndigheten ges möjlighet att följa tidsplaneringen i det europeiska samarbetet.

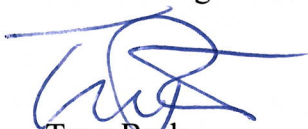
Övrigt

Inför genomförandet av ny unionsrätt ser Polismyndigheten, utöver det förslag som nu lämnats, också behov av en rättslig grund för att behandla personuppgifter vid den kontroll- och testverksamhet som behöver utföras i tiden innan lagstiftningen medger att nya system och funktioner får eller ska användas i den ordinarie verksamheten.

Juristen Tony Back har beslutat detta yttrande efter föredragning av juristen Sara Markstedt. Rikspolischefen Anders Thornberg är informerad om ärendet.

POLISMYNDIGHETEN

På avdelningschefens vägnar

Tony Back

Sara Markstedt

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli

